

Un estiu molt llatí...

Una opinió d'Helena Morén sobre les tendències llatines de l'estiu 2019

Rosalía al Primavera Sound 2019 | Xavier Mercadé

M'hauria agradat enguany tornar a veure i escoltar **Joan Baez** al Terramar de Sitges o al Porta Ferrada, o al mateix festival de Sant Feliu de Guíxols sentir de nou **Patti Smith** o **Manolo García**. La gent que m'ha llegit a Enderrock en aquests últims quinze anys sap bé quins són els sants i santes musicals de la meva devoció (sobretot dels catalans i en català), però aquest 2019 he volgut fer un experiment: assistir a directes d'artistes que, per línia editorial ni personal, mai no hagués pensat que aniria a veure.

Recentment **Rosalía** ha cantat amb el *headliner* llatí **Ozuna** "Yo x ti, Tu x mi", cançó amb què el porto-riqueny i la de Sant Esteve Sesrovires es defineixen com a 'cantants com els d'abans' i es van tirant floretes l'un a l'altre, una actitud de respecte que contrasta amb altres fenòmens de les músiques urbanes com **Maluma**, en què es cosifica la dona i no se l'escolta (si no és per sospirar o gemegar).

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=2j3x0VYnehg>

Mentrestant, els escenaris catalans d'aquest estiu els han omplert artistes de llarg recorregut com l'asturià **Melendi**; o productes de radiofòrmules com el sevillà **Beret**, que amb poc més de vint-i-dos anys, ha protagonitzat una de les irrupcions virals més espectaculars dels últims anys. El món virtual ha generat, en aquests casos, que cantants *amateurs* es dediquin a fer infinitat de covers dels seus artistes preferits, com fa la valenciana Carolina García.

Entre els concerts de Cap Roig que van penjar el cartell del *sold out* hi ha altres músics llatins consolidats com **Luis Fonsi** o els colombians **Morat**, i catalans com **Sílvia Pérez Cruz** i **Aitana**. Van tenir bona entrada també **David Bisbal** i el santcugatenc **Álvaro Soler**, que han actuat en diverses dates per altres localitats catalanes: **Soler** a Cambrils i **Bisbal** tot clausurant el Polo Music Festival.

David Bisbal Foto: Xavier Mercadé

El fenomen que han despertat els artistes emmarcats en les noves músiques urbanes ha provocat que, per exemple a Gandia, s'hagi celebrat a principis d'agost el LatinFest amb noms com **Natti Natasha**, **Ozuna**, **Sebastián Yatra** o **Daddy Yankee**, o que al juliol ja tinguéssim artistes com **Bad Bunny** circulant pel Reggaeton Beach Festival (amb edicions en diversos caps de setmana a Benidorm, Mallorca i Barcelona) i també a l'Arenal Sound. Tot i que alguns d'aquests músics, com **Fonsi**, arriben als festivals de més prestigi, com el Cap Roig, hi ha altres certàmens que se sumen a aquest tarannà de la música com a experiència, com el Festival Arts d'Estiu Costa Barcelona o el Festival Jardins Terramar de Sitges.

Pel que fa a les músiques urbanes i el català, des que es va publicar el videoclip de "F*cking Money Man (Millionària + Dio\$ No\$ Libre Del Dinero)" s'ha pogut constatar que ningú més que **Rosalía** en l'escena catalana no pot arribar a aquestes dimensions interplanetàries. Tot i això, a poc a poc van apareixent noves veus que generen un imaginari català compartit: sigui el "Pau Gasol" de **Lildami** o el més recent "Gerard Piqué" de **Nel·lo C**, artista implicat que imparteix tallers de rap organitzats des de la Plataforma per la Llengua a instituts i casals de joves i que ens ensenya que "la gràcia de tot plegat és que cadascú és diferent" i que "respectar els altres és una decisió intel·ligent".

Lildami Foto: Xavier Mercadé

Adolescents i joves escolten música per les xarxes socials, ja sigui a través de l'aplicació Musical.ly com atrets pel poder de seducció dels instagramers i youtubers catalans, que mostren interès per la música feta a casa. Pels que pensin que els catalans no tenim sentit de l'humor, només cal navegar una mica i veure com hi ha una altra manera més desenfadada d'entrar en la música del país: des de l'entreteniment. Així, qualsevol pot intentar arrencar un somriure, com fa Pol Gise Cat a Instagram o Youtube (té un vídeo molt divertit a la 'Secció d'en Jaume i d'en Rafel' on parla del *hit* català de la **Rosalía**), o com altres músics ho han fet a través de cançons: **Pi de la Serra** amb "Blasfemari" i **Estanislau Verdet** amb "Per fer país... (versió amb censura)".

Així comencem aquesta setmana a ca l'Enderrock, fent que qualsevol ràbia (motius en tenim tots) surti fora del ventre i quedem persones ben esbravades pel nou curs. Salut!

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=FnUeczlw8tY>